

A KÖNYVTÁROS

K Ö N Y V T Á R O S O K H A V I T Á J É K O Z T A T Ó J A

1953. Április

III. évfolyam

4. szám

A könyvtárak munkája a választási agitációban

Nemes Dezső, a Népművelési Minisztérium főosztályvezetője a március 20–21-i Országos Népművelési Ertekezleten beszámolót tartott. Beszédének elején Sztálin elvtársról és az egész haladó emberiség számára hátrahagyott szellemi örökségéről szólt. Ismertette hazánk belső fejlődését és a választások jelentőségét, valamint a választási agitáció tennivalóit. A könyvtárak ezzel kapcsolatos gyakorlati feladatáról a következőket mondotta:

A választási agitációban támaszkodnunk kell a könyvtárak munkájára is. Természetesen nem úgy képzeljük ezt, hogy a könyvtárosokat máshová vigyék munkahelyükről — ami nem egy kampányfeladatnál előfordult —, hanem úgy, hogy magukat a könyvtárakat állítsuk teljes mértékben a választás előkészítésének szolgálatába, ezzel fejlesszük könyvtáraink és könyvtárosaink munkájának eszmei-politikai színvonalát.

Majdnem 9000 szakszervezeti, városi és községi nyilvános könyvtár áll a politikai és kulturális felvilágosító munka rendelkezésére, nem beszélve a nagy tudományos könyvtárakról, zártjellegű szakkönyvtárakról, pártkönyvtárakról, a fegyveres alakulatok könyvtáraitól és az iskolai könyvtárakról. Csupán a városi és községi nyilvános könyvtárak közül az 1951. évi 1 300 000-ról 1952-ben 2 700 000-re emelkedett. Nem szabad azonban, hogy ez a jelentős emelkedés eltakarja előlünk a nagyon komoly fogyatékoságokat könyvtáraink munkájában. E fogyatékoságok felszámolása fontos feltétele annak, hogy könyvtáraink betölthessék a rájuk váró feladatokat a választási munkában és továbbfejlődjenek a választások után is.

Az elmúlt évben létrehoztuk a megyei könyvtárakat és 45 járásban a járási könyvtárakat. Ezek jórésze még nélkülözi a kellő tapasztalatokat. Nos, a választási agitációba való bekapcsolódással komoly tapasztalatokra tehetnek szert, mindenekeelőtt a munka eszmei-politikai színvonalának fejlesztésében.

A feladat az, hogy egész könyvpropagandánk, az olvasókkal való egyéni foglalkozástól kezdve a könyvmegbeszélésekig és könyvkiállításokig, azoknak a fő feladatoknak szolgálatába álljon, amiket pártunk most elénk tűz. Ebből következik, hogy meg kell javítani a politikai művek, könyvek és ismertető füzetek népszerűsítését, nagy gondot fordítva a népszerű politikai agitációs irodalom széleskörű ismertetésére is. Nagy gondot kell fordítani elsősorban azoknak a szépirodalmi műveknek a népszerűsítésére, amelyek a választási agitáció feladatait közvetlenül szolgálhatják, vagyis a nép ellenségének gyűlöletére tanító és a szocialista építő munkában lelkesítő könyvek népszerűsítésére. Nagy gondot kell fordítani a szakkönyvek népszerűsítésére, amelyek a soronlévő termelési feladatok elvégzését, a munka termelékenységének emelését és a szakismeretek bővítését segítik.

A tömegek politikai öntudatának és aktivitásának együtt kell növekednie a könyv-olvasás további emelkedésével és megfordítva, a jó könyvek olvasása hatalmas fegyver a dolgozók politikai öntudatának és aktivitásának fejlődésében, általános műveltségük emelésében, a munka termelékenységének fejlesztésében.

Könyvtáraink munkájának megjavításához azonban az is nélkülözhetetlen, hogy a rendelkezésre álló jó könyvek ne hevenjenek feldolgozatlanul se a Népkönyvtári Központban, se a megyei és járási könyvtárakban, se másutt, hanem a legsürgősebben azokra a könyvtári polcokra kerüljenek, ahonnan minél gyorsabban az olvasók kezébe jutnak.

Sok helyen felhalmozódnak a könyvek, feldolgozásuk és a kölcsönző könyvtárak rendelkezésére bocsátása elakad, amit a közelmúltban az A. E. K. vizsgálata is megállapított. Ez jórészt azért van így, mert nem ellenőriztük eléggé a Népművelési Minisztérium részéről sem a könyvtárakat, ami pedig a megyei oszályok ellenőrzését illeti, az

nem egy helyen a nullával egyenlő. A feldolgozatlanul heverő jó könyvek mielőbbi feldolgozása és az olvasók kezébe juttatása egyik nagyon fontos feladatunk a könyvtári munka hiányosságainak leküzdésében. De nem kevésbé fontos feladat a könyvvállomány megóvásáért folyó szüntelen harc és annak a felelőtlenségnek a felszámolása is, amelyel a tanácsok számos helyen ezzel kapcsolatban tanúsítanak.

A könyvvállomány biztonságának dologi és személyi feltételei vannak. A dologi feltétel a megfelelő helyiség, megfelelő szekrények stb. A személyi feltétel mindenekelőtt a megfelelő könyvtáros, akinek munkáját megbecsülik és tisztelik.

Ne feledjük el, hogy a nép ellenségei a könyvtárak ellen is áskálódnak. Ha nem egy helyen a könyvtárból kivesszük a jó könyveket és hosszú hónapokon keresztül nem hozzák vissza őket, vagy végül ezek egy részét elsikkasztják — ebben, egyes olvasók felelőtlenségén kívül, az ellenség tudatos szabotálása nyilatkozik meg. Es ahol ezt túlik, tehetetlenül szemlélik, vagy könnyelműen napirendre térnek a társadalmi tulajdon elsikkasztásán, ott teret adnak az olvasók egy része felelőtlenségének és az ellenség tudatos aknamunkájának is. Ezeket a jelenségeket ott is — mint pl. Vácott és másutt — ahol azt az A. E. K. vizsgálata megállapította és ott is, ahol az ellenőrzés elégtelensége vagy hiánya következtében még nem kerültek felszínre, a legsürgősebben fel kell számolni. Tekintsék a tanácsok és tömegszervezetek kulturális szervei és különösen a könyvtárosok az állammal és a néppel szemben szent kötelességüknek, hogy ezeket a hiányosságokat a választási felvilágosító munka erősítése érdekében mielőbb megszüntessék.

Hogyan segítsék könyvtárosaink a választási propagandát

A május 17-én tartandó választásokra készül az egész ország. Pártunk népszerűsége, a kultúrmunkások megkezdtek már az agitációt, hogy az ország népe előtt tudatossá tegyék eddigi eredményeiket, ismerjék a jövővel szembeállított céljainkat. Azon fáradoznak, hogy népünk politikai aktivitásának növelésével mindnyájunk boldogabb jövője érdekében a népfront mellé állítsanak minden embert.

Ebből a munkából könyvtáraink is kivesszük részüket. Könyvtáraink jelentős része ma már nem pusztán az olvasók mechanikus kiszolgálását végzi, hanem a politikai és gazdasági kívánalmakat szem előtt tartva komoly nevelő tevékenységet is fejt ki. A választási munka azonban az egész könyvtári apparátus fokozottabb aktivitását, a politikai munka erőteljes kiszélesítését követeli.

Ezt a nagyjelentőségű munkát csak úgy láthatják el eredményesen, ha szorosabban fűzik a kapcsolatot a párt- és tanácsszervekkel, ha fokozottabban fordulnak a tömegekhez.

Könyvtárainknak a rendelkezésükre álló könyv-, hírlap- és folyóiratanyagot keresztül meg kell mutatni olvasóinknak, hogy milyen hatalmas fejlődésen ment keresztül népünk nagy pártunk vezetésével, a Szovjetunió baráti segítségével a felszabadulás óta. Meg kell ismertetni a szocialista építés sikereit, tervünk nagyszerű eredményeit és a szocialista építés további távlatait.

Jelenlegi eredményeinkkel szembeállítva mutassuk meg, hogyan élt régen a dolgozó nép és hogy él ma is a kapitalista országokban. Tudatosítani kell minden dolgozóban, hogy alkotmányunk a nép alkotmánya, mely biztosítja a dolgozók szabadságát és jogait. Ezzel szemben meg kell mutatni a burzsoá kormányok áldemokratizmusát, a polgári választások népellenes voltát.

Tudatosítani kell azt is, hogy amikor dolgozóink a népfontra szavaznak, a békére és népünk boldogabb jövőjére szavaznak.

Könyvtárainknak különös gonddal kell foglalkozni azokkal a választókkal, akik most első ízben járulnak az urnához. Meg kell velük ismertetni alkotmányunkat és a Szovjetunió alkotmányát. Ismerjék meg a választási rendeletet, annak mélységesen demokratikus voltát. Az ifjú választók kevéssé emlékeznek a multira, ezért különösen fontos, hogy régi újságok cikkei és szépirodalmi műveken keresztül megismerjék a régi választások népművelő, félrevezető jellegét. Ismertessék meg velük az ifjúság helyzetét, boldog életét a Szovjetunióban és a népi demokráciák országában. Ismerjék meg az ifjúság múltbeli rossz helyzetét és a kapitalista országok ifjúságának mai elnyomottságát, örömtelen életét.

Hogyan végezze a könyvtáros ezt a munkát?

Mindenekelőtt a munka politikai tartal-